प्रचारे वा निपाते वा बुधो नोद्वेजयेत गाः। दूषिता ह्यभिवीक्षन्त्यो नरं हन्युः सबान्धवं ।
पितृसद्मानि सततं देवतायतनानि च। पूयन्ते शकृता यासां पूतं किमधिकं ततः। २४४०
घासमुष्टिं परगवे दद्यात् संवत्सरन्तु यः। अकृत्वा स्वयमाहारं व्रतं तत् सार्व्वकामिकं ।
स हि पुत्रान् यशोऽर्थञ्च श्रियञ्चाप्यधिगच्छति। नाशयत्यशुभञ्चैव दुःस्वप्नञ्चाप्यपोहति।
॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ देयाः किंलक्षणा गावः काश्चापि परिवर्ज्जयेत्। कीदृशाय प्रदातव्या न देयाः कीदृशाय च।
॥ भीष्म उवाच ॥ असद्वृत्ताय पापाय लुब्धायानृतवादिने। हव्यकव्यव्यपेताय न देया गौः कथञ्चन।
भिक्षवे बहुपुत्राय श्रोत्रियायाहिताग्नये। दत्त्वा दशगवां दाता लोकानाप्नोत्यनुत्तमान्। २४४५
यश्चैव धर्म्मं कुरुते तस्य धर्म्मफलञ्च यत्। सर्व्वस्यैवांशभाग्दाता तन्निमित्तं प्रवृत्तयः।
यश्चैनमुत्पादयते यश्चैनं त्रायते भयात्। यश्चास्य कुरुते वृत्तिं सर्व्वे ते पितरस्त्रयः।
कल्मषं गुरुशुश्रूषा हन्ति मानो महद्यशः। अपुत्रतां त्रयः पुत्रा अवृत्तिं दश धेनवः।
वेदान्तनिष्ठस्य बहुश्रुतस्य प्रज्ञानतृप्तस्य जितेन्द्रियस्य। शिष्टस्य दान्तस्य यतस्य चैव भूतेषु नित्यं प्रियवादिनश्च।
यः क्षुद्भयाद्वै न विकर्म्म कुर्य्यान्मृदुश्च शान्तो ह्यतिथिप्रियश्च। वृत्तिं द्विजायातिसृजेत तस्मै यस्तुल्यशीलश्च सपुत्र
दारः। २४५०
शुभे पात्रे ये गुणा गोप्रदाने तावान् दोषो ब्राह्मणस्यापहारे। सर्व्वावस्थं ब्राह्मणस्यापहारो दाराश्चैषां दूरतो व
र्ज्जनीयाः।
इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्व्वणि आनुशासनिके पर्व्वणि दानधर्म्मकथने ऊनसप्ततोऽध्यायः॥ ६९ ॥
॥ भीष्म उवाच ॥ तत्रैव कीर्त्यते सद्भिर्ब्राह्मणस्याभिमर्षणे। नृगेण सुमहत् कृच्छ्रं यदवाप्तं कुरूद्वह।
निर्व्विशन्त्यां पुरा पार्थ द्वारवत्यामिति श्रुतिः। अदृश्यत महाकूपस्तृणवीरुत्समावृतः।
प्रयत्नं तत्र कुर्व्वाणास्तस्मात् कूपाज्जलार्थिनः। श्रमेण महता युक्तास्तस्मिंस्तोये सुसंवृते।
ददृशुस्ते महाकायं कृकलासमवस्थितं। तस्य चोद्धरणे यत्नमकुर्व्वंस्ते सहस्रशः। २४५५
प्रग्रहैश्चर्म्मपट्टैश्च तं बद्ध्वा पर्व्वतोपमं। नाशक्नुवन् समुद्धर्त्तुं ततो जग्मुर्जनार्द्दनं।
खमावृत्योदपानस्य कृकलासः स्थितो महान्। तस्य नास्ति समुद्धर्त्तेत्येतत् कृष्णे न्यवेदयन्।
स वासुदेवेन समुद्धृतश्च पृष्टश्च कार्य्यं निजगाद राजा। नृगस्तदात्मानमथो न्यवेदयत् पुरातनं यज्ञसहस्रयाजिनं।
तथा ब्रुवाणन्तु तमाह माधवः शुभं त्वया कर्म्म कृतं न पापकं। कथं भवान् दुर्गतिमीदृशीं गतो नरेन्द्र तद्ब्रूहि किमेतदी
दृशं।
शतं सहस्राणि गवां शतं पुनः पुनः शतान्यष्टशतायुतानि। त्वया पुरा दत्तमितीह शुश्रुम नृप द्विजेभ्यः क्व नु तद्गतं
तव। २५६०
नृगस्ततोऽब्रवीत् कृष्णं ब्राह्मणस्याग्निहोत्रिणः। प्रोषितस्य परिभ्रष्टा गौरेका मम गोधने।
गवां सहस्रे सङ्घाता तदा सा पशुपैर्मम। सा ब्राह्मणाय मे दत्ता प्रेत्यार्थमभिकाङ्क्षता।
अपश्यत् परिमार्गंश्च तां गां परगृहे द्विजः। ममेयमिति चोवाच ब्राह्मणो यस्य साऽभवत्।